

jest v případě § 1118 obč. zák. toliko výpověď s řádnou lhůtou výpovědní. Min. nařízením právě uvedeným není § 1118 obč. zák. nikterak změněn. Poněvadž pak žalobce podle tohoto § 1118, obsahujícího ustanovení ve prospěch pronájemců, oprávněn byl zrušiti smlouvu nájemní předčasně, tudíž bez jakékoliv lhůty výpovědní, nebyl povinen, poskytnouti žalované své nájemnici řádnou výpovědní lhůtu dle § 560 c. ř. s. a bylo jen k jejímu vlastnímu prospěchu, když ji povolil lhůtu do 1. února 1919 k vyklizení a odevzdání najatého bytu, takže žalovaná nemůže z toho vyvozovati důvod ke stížnosti. Že žalovaná, jak tvrdí v dovolacím spise a jak též přednesla při ústním přelíčení v první stolici, propustila své podnájemnice dne 24. ledna 1919, není zjištěno, dovolatelka pak neuplatňuje dovolacího důvodu vadnosti řízení dle § 503 č. 2 c. ř. s., aniž navrhuje zrušení rozsudku v odpor vzatého za tím účelem, by řízení bylo doplněno provedením důkazu o oné tvrzené, ale nezjištěné skutečnosti. Soud dovolací tedy nemůže na tvrzení to vzíti zřetel. Ono tvrzení jest však i nerozhodné, neboť přípustnost předčasného zrušení smlouvy řídí se podle stavu v oné době, kdy zrušení bylo soudně uplatněno, tedy zde podle stavu dne 8. ledna 1919, kdy výpověď z bytu byla podána, žalobce pak nepozbyl uplatněného práva zrušení smlouvy nájemní tím, že důvod pro zrušení její, který dne 8. ledna 1919 tu byl, později odpadl. Ustanovení § 406 c. ř. s. nelze zde užiti, poněvadž se na tento případ nehodí.

Čís. 117.

Ustanovení § 575 c. ř. s. o zkrácených lhůtách pro řízení opravné platí i v řízení o žalobách, jimiž jest se domáháno zrušení nájemní neb pachtovní smlouvy z důvodu § 1118 obč. zák.

Za opožděnou dovolací odpověď nelze přiznati nákladů.

(Rozhodnutí ze dne 1. dubna 1919, Rv II 85/19.)

Nejvyšší soud odmítl dovolání žalobkyně a zamítl návrh žalované na přisouzení nákladů řízení dovolacího.

Důvody:

Žalující strana domáhá se toho, by z důvodu § 1118 obč. zák. zrušena byla pachtovní smlouva, uzavřená dne 9. dubna 1916 mezi stranami o užívání zahrady v X. Platí tudíž pro dovolání a dovolací odpověď osmidenní lhůta § 575 c. ř. s. V té příčině přidává se nejvyšší soud k stanovisku a důvodům nálezu č. 196 repertoře (úřední sbírka č. 967) bývalého c. k. nejvyššího dvoru soudního. V řečené lhůtě nebylo však podáno ani dovolání, ani dovolací odpověď. Rozsudek odvolacího soudu doručen zástupci žalující strany dne 24. prosince 1918, dovolací spis podán na poštu teprve 4. ledna 1919, dovolací spis doručen zástupci žalované dne 9. ledna 1919, dovolací odpověď podána u soudu dne 18. ledna 1919. Mělo proto dovolání jako opožděné býti procesním soudem první stolice zavrženo (§ 507, odst. 1 c. ř. s.). Poněvač se tak nestalo, odmítnuto dovolání dle §§ 513, 471 č. 2, 473 a 474 odst. 2 c. ř. s. soudem

dovolacím. Opožděná dovolací odpověď nemůže dojíti povšimnutí, náklady s ní spojené neslouží k účelné právní obraně a byl proto návrh na jich přisouzení zamítnut (§§ 41 a 50 c. ř. s.).

Čís. 118.

K obhajobě svéprávnosti proti odporovatelnému ještě soudnímu usnesení o uvalení opatrovnictví může si opatrovanec zřídit právního zástupce a vzít tím na sebe platný závazek k náhradě útrat zastupování.

(Rozh. ze dne 1. dubna 1919, Rv II 86/19.)

Usnesením okresního soudu v Hranicích ze dne 20. července 1914 dán žalovaný Zdeněk B. pro slabomyslnost v opatrovnictví a Raimund C. ustanoven jeho opatrovníkem. Plnou mocí ze dne 27. července 1914 pověřil Zdeněk B. advokáta A. svým zastupováním a zavázal se, že nahradí mu útraty zastupování. Právní zástupce A. podal pak proti usnesení ze dne 20. července 1914 rekurs a proti potvrzujícímu usnesení dovolací rekurs, jenž rovněž minul se s úspěchem. Právoplatným usnesením opatrovnického soudu upraveny k návrhu advokáta A. proti opatrovanci B-ovi útraty řečeného zastupování na 204 K 15 h. Žalobu A-ovu na B. o zaplacení těchto útrat procesní soud první instance (okresní soud v Hranicích) zamítl, poněvadž uvalení opatrovnictví má ráz deklatorní, zjišťující pouze, že opatrovanec již před tím postrádal způsobilosti k právním činům. Odvolací soud (krajský soud v Novém Jičíně) uznal dle prosby žalobní, uváživ, že dne 27. července 1914 usnesení opatrovnického soudu o uvalení opatrovnictví nenabýlo ještě moci práva, žalovaný tudíž v této době nebyl zbaven svéprávnosti a ve sporu tvrzero nebylo, že by tehdy nebyl býval si vědom dosahu toho, co činí, a s to, následky svého jednání postřehnouti (§ 21 obč. zák.). Ostatně ponechává řád o zbavení svéprávnosti výslovně tomu, jehož se týče, by za řízení ustanovil si na své útraty zástupce (§§ 29 a 62).

Nejvyšší soud dovolání žalovaného nevyhověl.

Důvody:

Dovolání dlužno upřít oprávnění. Žalovaná strana uplatňuje dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci dle § 503 č. 4 c. ř. s. a shledává tento v tom, že soud odvolací uznal, že žalovaný mohl dne 27. července 1914 žalobce právoplatně zplnomocnit za příčinou tou, by odpíral usnesení ze dne 20. července 1914, dle kterého byl dán pod opatrovnictví, a se zavázati ku placení útrat na základě tohoto mandátu povstalých. Soud dovolací sdílí právní názor soudu odvolacího. V době, kdy žalovaný žalobce zplnomocnil, by ho v příčině obhajoby svéprávnosti zastupoval, při čemž se zavázal, že mu útraty z tohoto mandátu plynoucí zaplatí, nenabýlo usnesení ze dne 20. července 1914 ještě právní moci. Žalovaný byl tehdy oprávněn za příčinou obhajoby svéprávnosti se nechati zastupovati, zřídit si plnomocníka, tudíž smlouvu dle § 1002 obč. zák. ním uzavřít. Žalobce ovšem tehdy věděl, že soudem první